

Izjava o dostupnosti servisa za testiranje droga

Širom sveta, 31. mart se drugu godinu za redom obeležava kao Međunarodni dan testiranja droga - prema inicijativi grupe organizacija koje igraju aktivnu ulogu u sprovođenju programa smanjenja štete kada je korišćenje droga u pitanju. Cilj ovogodišnje kampanje je podizanje svesti o dostupnosti servisa za testiranje droga. Podržavajući ovu inicijativu, Mreža za politike prema drogama u jugoistočnoj Evropi objavljuje ovu izjavu u nameri da naglasi važnost servisa testiranja droga kao sastavnog dela programa smanjenja štete u različitim okruženjima u kojima se koriste droge.

Na Generalnoj skupštini održanoj decembra 2017. godine, organizacije DPNSEE su navele brojne prednosti i izazove vezane za sprovođenje servisa testiranja droga kao intervenciju za smanjenje štete. Ova izjava predstavlja stavove Mreže budući da servisi testiranja droga jesu važan deo politike javnog zdravstva, kako između ostalog preporučuje Svetska zdravstvena organizacija¹ a podržavaju agencija Evropske Unije i jednog broja evropskih zemalja².

Iako nema dovoljno dokaza o efikasnosti servisa za testiranje droga kada je u pitanju promena ponašanja u vezi sa upotrebom droga ili zdravstvenim ishodima, uspešnost sprovođenja programa testiranja droga u drugim zemljama mogu se koristiti kao primeri dobre prakse. Na osnovu rezultata i vrednovanja projekata koji se sprovode u Evropi, ovakvi servisi idealno mogu, ali ne moraju nužno, obuhvatiti praćenje tržišta droga za nove/opasne droge, kao i kontrolisati nivo jačine određenih supstanci. Ovi servisi uključuju i prikupljanje podataka o načinu uzimanja droga. Osmišljavanje servisa koji je prijemčiv ciljnoj populaciji i nudi im čitav niz obrazovnih informacija, prepoznavanje ranih znakova koji mogu dovesti do problema u odnosu na supstance, savetovanja i upućivanja na usluge zasnivane na efikasnim metodima lečenja unutar postojećeg sistema, doprinose boljem razumevanju ključne populacije i nude odgovor na novu krizu³.

U većini zemalja jugoistočne Evrope postoji sve veći interes za uvođenje ovih usluga. Pravne prepreke mogu se rešiti prilagođavanjem važećih zakona. To će napraviti prostor za realizaciju osnovnih programa smanjenja štete u okviru rekreativnih setinga, na mestima i u slučajevima gde se ne može osigurati testiranje droga. Programe za testiranje droga koje podržava Vlada, kao što je slučaj u Španiji, pokazuje da neke države ozbiljno razmišljaju o problemu upotrebe droga. Implementacijom ovih servisa otvara se mogućnost poboljšanja efikasnosti obavezujućeg Nacionalnog sistema za rano upozoravanje, koji trenutno nema vezu s ključnom populacijom. Na taj način dobija se jasna slika o upotrebi droga na terenu, šire od one koja se samo usredsređuje na podatke prikupljene putem policijskih racija ili bolničke evidencije o slučajevima visoke intoksikacije psihoaktivnom supstancom.

Mreža za politike prema drogama snažno podržava razvoj i sprovođenje programa za testiranje droga u cilju boljeg rešavanja problema koje stvaraju psihoaktivne supstance u pitanju. Pozivamo sve organizacije civilnog društva, vlade i zdravstvene institucije i druge partnere da rade na prevazilaženju prepreka za sprovođenje ovih programa, kako bi se stvorio široki sistemski odgovor na nastupajuću krizu, smanjila potencijalna šteta i spasili životi.

¹ http://www.who.int/medicines/access/controlled-substances/FactFile_NPS.pdf

² http://newip.safernightlife.org/pdfs/news/Factsheet_on_Drug_Checking_in_Europe.pdf

³ ibid

Ovaj projekat podržava Evropska Unija

Ovaj materijal je izrađen uz pomoć Evropske unije. DPNSEE je jedini odgovoran za sadržinu ovog dokumenta on ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije.